

De helden: rechts Ronald Naar, midden onze verslaggever, boven berggids Mushir Nawanda, links Jan Roland Vergeer.

Onze mijnexpert maakt vuur voor een potje thee.

Ons hotel. All incl

Slalommen langs de landmijnen

Wie het spoor zoekt van avonturier Ronald Naar komt op vreemde plekken, merkte verslaggever Rob Hammink voor de tweede keer in kort tijd. Eerst de Surinaamse jungle in op zoek naar het Duivelsei, nu op de meest bizarre aller wintersportvakanties: skiën in het met landmijnen bestrooide grensgebergte van Irak en Iran. Chalet met open haard en huissauna? Nee, een onderkoeld hokje van een benzinstation, met ratten als huisgenoten.

Tekst en fotografie: ROB HAMMINK

W e schuiven op toerski's door een verscheurd gebied vol onzekerheden. Iedere keer als de skistok wegzakt in de dikke laag sneeuw en 'iets' hards raakt, verstijven we. Landmijn of gewoon een steen? Het heet een avontuurlijke skitocht, maar lijkt meer op een ongezonde flirt met de dood. Drie mannen kijken vol respect naar de 3600 meter hoge top van de hoogste berg van Irak: de Halgurd. Hij kijkt vol zelfvertrouwen op ons neer, met een lichte arrogantie en overtuigde onaantastbaarheid. Niet zozeer vanwege de hoogte, want die steekt mager af tegenover de K2 of de Mount Everest; het zijn de duizenden onzichtbare landmijnen die zijn maagdelijkheid beschermen. Het sneeuwt lichtjes en het is koud. Vandaag is een testdag tot halverwege, maar morgen zullen we op de top staan.

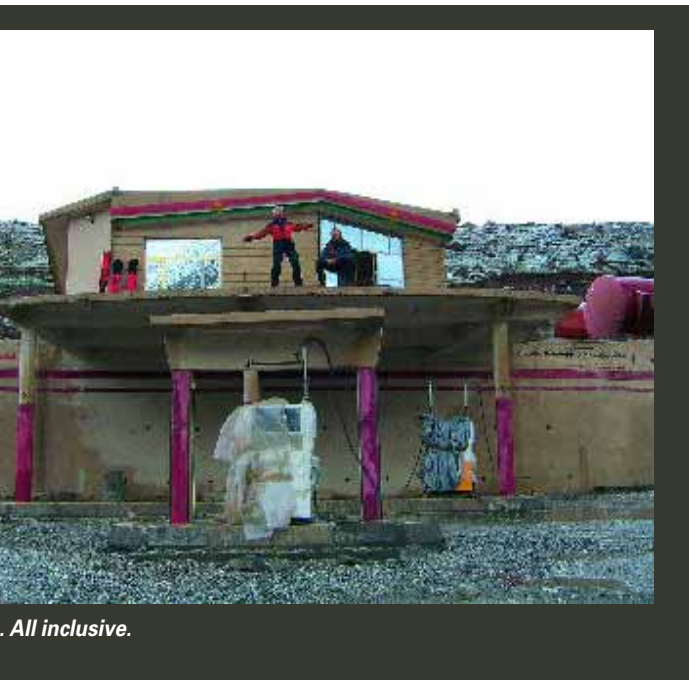
Stijgvellen onder de ski's en maar ploeteren door de Sulzschnee waarop woestijnzand een rode gloed achter heeft gelaten. Meter na meter. Bordjes met doodshoofden en de opbeurende tekst 'Landmines danger' op de route. Een zwaar bewapende militair en een part-

time schaapsherder lopen mee. Om hun schouders bungelt een kalasnikov. Wie verzint deze ellende? Wie komt op het onzalige idee om te gaan skiën in Noord-Irak, op de grens met aartsvijand Iran, om daar op twee latten een berg te bedwingen terwijl de lokale Koerdische bevolking je voor gek verklaart en men in Bagdad elkaar wat verveeld opblaast alsof het een uitgekauwde kermisattractie is? Deze expeditie ontsprong aan het brein van Ronald Naar, Neerlands bekendste alpinist. En weer heb ik me door een vreemde vorm van breinverwerking

SKIËN IN NOORD-IRAK

Zo bizar kan wintersport zijn

. All inclusive.

FOTO: RONALD NAAR

laten verleiden om aan een van zijn avonturen deel te nemen. Afgelopen september trok ik drie weken met hem door de donkere oerjungle van Suriname om het Duivelsei te vinden. Deze hoge granietrots was nog nooit beklommen. Toen waren het de slangen die alle aandacht opeisten. Over de aanwezige mijnen op deze tocht kan Naar wederom kort zijn: „Landmijnen zijn psychosomatisch.” Om deze diepzinnige analyse, een slechte variant op het oude, 'slangen zijn psychosomatisch', vervolgens met een onnavolgbare glimlach af te sluiten. Over

het gevaar op ontvoering, waarvoor de Iraakse ambassadeur in Den Haag voor vertrek waarschuwde (waarbij hij mij toch zeker op 500.000 euro inschatte) hebben we het voor het gemak niet meer.

Irak is niet het meest voor de hand liggende land om te bezoeken. Voorspelbaar dat op de vlucht naar Erbil in Koerdistan maar een handjevol mensen met remigrerende snorren zat. Twee vielen op: de breekbare Japanner Kimiyoshi Shimura (36) en de ras-Amsterdammer annex huisman Peter Korrel (56), beiden

in een opmerkelijke race om alle 191 onafhankelijke staten van de wereld te bezoeken. Voor Kimi (900 gram bagage) is Irak zijn laatste UN-land, Korrel (450 gram bagage) moet er nog vier. Nog opmerkelijker: Nederland staat bij beiden hoog op het lijstje van meest populaire bestemming.

Eenmaal in Erbil aangekomen worden Jan Roland Vergeer, Ronald Naar en ik opgezadeld met de illustere eenogige chauffeur Hayder, met onafscheidelijke zonnebril en KGB-uitstraling. Iedere stap die we zetten, wordt vanaf dat moment

'Kun je godver niet wat rustiger doen?' bijt ik een ronddolende Naar op een nacht toe. Hij reageert koel en zegt: 'Er liep een rat naast je hoofd. Ik heb met je goedkeuring het beest maar naar buiten gegooid.' Echte vriend, die Naar

door hem gevolgd. Niets kan en alles is gevaarlijk. „Obey me. Don't walk there. Come back.”

Na aankomst leidt de weg noordwaarts, via tientallen wegversperringen, naar het 25.000 koppen tellende Choman. Daar wijst districtscommandant Guani op een kaart aan waar de meeste mijnen rondom de Halgurd liggen. „Vooral gelegd tijdens de oorlog die we midden jaren tachtig hadden met Iran. Wees voorzichtig. Het is nooit duidelijk waar die dingen zijn gebleven. Ze verschuiven door lawines”, vertelt de 42-jarige man. Op de achtergrond duwt een televisie doorlopend herinneringen aan Halabja de huiskamer in. Op die 16e maart 1988 vonden 500 Koerden in één klap de dood door Saddams mosterdgas, geleverd door Kimi's lievelingsland aan de Noordzee. Een getal dat zich mager verhoudt met de 182.000 Koerden die de dictator in de periode van 1982 tot 1991 op zijn geweten heeft.

Hayder vindt het de hoogste tijd om door te rijden naar ons einddoel: Nawanda, aan de voet van onze 3600 meter hoge uitdaging. Op het moment dat we het groezelige dorpje inrijden, is het nog niet duidelijk waar we zullen slapen. In de sobere huizen, slordig gedrapeerd op een aantal heuvels, is het donker. Hier en daar wekt een aggremaat wat licht op. De

vijf winkels aan de opgebroken hoofdstraat zijn dicht. Eigenlijk is deze plek niet meer dan een vers litteken in de geschiedenis van Irak. Een verlaten en nog niet afgebouwd benzinstation biedt uitkomst voor de komende koude nachten. Naar: „De droom van iedere man, een eigen benzinstation. Honki ponki.”

Geen water en geen elektriciteit, wat als enig voordeel heeft dat de koran hier, bij gebrek aan luidsprekers, altijd zwijgt. Drie mannen slapen op de vloer als ranzige kluisenaars, die een uur in de wind stinken en volgens Hayder niet naar bui-

ten mogen. Op de vraag: „Worden we anders gekidnapt?” komt (voorspelbaar) nooit een antwoord. Hayder kiest domicilie bij kennissen. Wij praten uren over ons hogere doel. Naar bespiegelt zijn leven als berggeit. „Het gaat me de laatste jaren om de sfeer, om de vriendschap, om alles rondom een expeditie. De tijden dat ik verbeterd bezig was met het behalen van de top liggen achter me. Ik ben milder geworden.” Vergeer ontpopt zich als verlichte geest. Hij blijkt diep doorgedrongen tot de geheimen en technieken van de Tao. Voor het slapen gaan mas-

seert hij consequent met zijn zwaardvinger (middelvinger) de liezen. „Daar ontstaan vaak gifophoping, blokkades. Een man heeft, evenals een vrouw, een cyclus van achtentwintig dagen. Met je testikels kun je energie uit de aarde opzuigen, die je vervolgens kunt transformeren tot seksuele energie.”

We eten brood met soep, brood met tahin, brood met brood. Met resten schrapen we blikjes vis schoon. Een oude haaperende benzinekachel probeert de kou wat buiten te houden, met 7° C als hoogst haalbare resultaat. We plassen

Vergeer en Naar oefenen.

Roadblock nummer zoveel.

NEWCASTLE IS ENGELAND EN SCHOTLAND

AMSTERDAM IS NOORD-HOLLAND

EN DAARTUSSEN BEGINT JE VAKANTIE AAN BOORD

Zorgeloos genieten aan boord van onze luxe cruiseferries. Een beter begin van uw vakantie naar Engeland of Schotland is er niet. In onze zomerbrochure vindt u een uitgebreid aanbod vakanties voor elke smaak. En de terugreis? Die is net zo ontspannen als de heenreis.

Welkom aan boord!

KASTELEN

Waan uzelf 'Lord en Lady' tijdens deze unieke rondreis met verblijf in 3 bijzondere kastelen.

10-daagse rondreis
v.a.599,- p.p.

BUNGALOWS

Ontdek de schitterende natuur en cultuur vanuit uw vrijstaande bungalow of luxe stacaravan.

10-daagse vakantie
v.a.190,- p.p.

Vraag de gratis brochure aan via dfds.nl of bel 0255-546666. Alle reizen zijn online te boeken.

WWW.DFDS.NL

